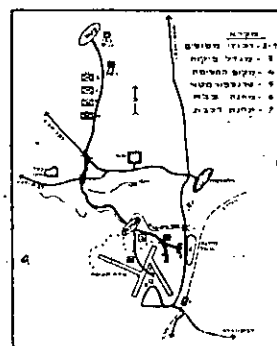

מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת?

הפעולה, שבוצעה לפני 11 שנה נגד מוצבים יסוריים מתנכלים בצפון מזרח של הכנרת, עלתה לנו, בין השאר, באחד מטובי המפקדים הצעירים והמכטיחים של צה"ל: על פעולה זו מסופר עתה במסגרת העיון בתפקידו האישי של המפקד בהנהגת חייליו בקרב (עמ' 3). כושרהמעש של המפקד והמופת של אומץ-לב — שתי בחינות אלו של תכונת מפקד ומנהיג-בקרוב נתגלו לא אחת במבצע כנרת. רשימה זו, של אל"מ מ. גור, נועדה להוות חוליה-פותחת בשרשרת של סקירות על שאלות פיקוד ומנהיגות.

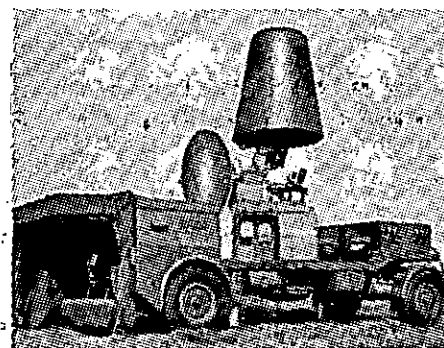
הכוונת, "מבצעים" מאחדת בחוברת זו כמה נושאים, הרחוקים לכאורה זה מזה. הבקעת יעדים עלידי שריון (מאמרו של סא"ל מ. בריל, עמ' 11) היא נושא הידוע בכל הצבאות (לפחות להלכה) עוד מאז מלחמת העולם השנייה; אלא שעל נושא זה היום ובעתיד ללבוש צורה שונה-כלשהו. הבעיה הבסיסית מוצגת בסקירה, "מהירות, זמן ומרחב" (עובדה ע"י רס"נ ל. מרחב, עמ' 6); והיא רצופה שפע של הדגמות מן העבר הצבאי הקרוב. הצד המבצעי שבפשיטת המלבורג צויין בעמוד זה בנפרד. הפשיטה על שדה-התעופה של לוד (סא"ל מ. צפורי, עמ' 21), אופיה אמנם ב"נוסח 1946", אך ככל פשיטה מדגימה גם היא את גורם-היסוד: ההפתעה. זוהי, אמנם, קשת מגוונת מאוד של פעולות ומושגים, אך הרי כזאת היא בדרך-כלל המציאות בתחום זה, תחום ה"מבצעים".

שתי פנים היו ל"מבצע המלבורג" (כסוף מרס 1945, בגרמניה): היה זה "מעשה עתלית" נוסף (על שם שיחרור מחנה המעפילים, בסתיו 1945 — ראה "מערכות" חוב' ס"ה, "פריצת עתלית") — ממש כמו פשיטת-השיחרור האמריקאית בפיליפינים ("מערכות", חוב' ק"ע — צקלון). אך זה היה גם מבצע-שריון עמוק ובלתי-שגרת, אשר עירער את מערכת-הצבא הגרמנית, שהיתה כבר חלשה בלא-הכח. מבצע זה דמה ל"פשיטת-לוד" של צה"ל ב-1948 — אך ההבדקה נעה לעומק רב ונתקלה בהתנגדות חזקה הרבה יותר. הצד המבצעי והמפתיע הזה שבתיאור הפשיטה (עמ' 14) הוא ודאי מאלף ביותר לקוראים, אנשי צה"ל.

השאיפה הכללית היא, שהאימון יהיה מציאותי ככל האפשר. אך באיזו ארץ, כיום, ניתן להגיד שאימון הגייסות בשדה מציאותי כיום — בענין האיום מן האויר או בכל הנוגע לאמצעי התגוננות בפני איום כזה? "בטחון הנ"מ" של יחידות הפועלות בשדה נשען על שלושה גורמים: על כוחות-סיוע ואבטחה נ"מ יעילים, על אש-הגנה עצמית של היחידות, ועל פעולות (טקטיות, טכניות ואישיות) נכונות ומציאותיות של היחידה ושל החייל. אפשר שסדר-החשיבות של גורמים אלה הוא הפוך, אך נודה: קל יותר לספר על כוחות נ"מ, חדישים ויעילים, מאשר לחנך את החייל ואת המפקד (בחי"ר או בשריון, בארטילריה או בגייסות-אספקה) להתנהגות נכונה בשדה... מכל מקום, שני המאמרים התמציתיים על אבטחת כוחות-קרקע בפני התקפות מטוסים מנמיכי-טון (עמ' 40) הרי הם כורח-השעה: להבנת צרכי-האבה ולהערכת מצבו של היריב. גם בשני הגורמים האחרים של כושר-מגן נ"מ נטפל עוד בעתיד.

מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת?